

Crna Gora
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

Adresa: Rimski trg 46,
81000 Podgorica, Crna Gora
www.gov.me/mpsv

INFORMACIJA O AKTIVNOSTIMA NA REALIZACIJI PRIORITETNIH PROJEKATA IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE

- JUL – DECEMBAR 2021. godine -

Podgorica, april 2022. godine

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja u Crnoj Gori u okviru IPARD II - 2014-2020 (IPARD II)- MJERA 1
OPIS PROJEKTA	<p>Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II 2014-2020 (IPARD II program) predstavlja jedan od preduslova za korišćenje evropskih pretpristupnih sredstava kroz IPA II – oblast politike poljoprivrede i ruralnog razvoja. Kroz sprovođenje IPARD II programa crnogorskim poljoprivrednicima biće dostupno ukupno 51.816.473 EUR bespovratnih sredstava, od čega EU sredstva čine 39.000.000 EUR, a nacionalno kofinansiranje iznosi 12.816.473 EUR. Uz doprinos korisnika, sprovođenjem IPARD II programa biće investirano oko 86 miliona EUR u crnogorsku poljoprivredu. Finansijska podrška sastoji se od 75% sredstava obezbijeđenih kroz Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj Evropske unije (IPARD), shodno Finansijskom sporazumu za IPARD II 2014-2020 i 25% nacionalnih sredstava obezbijeđenih iz budžeta Vlade Crne Gore.</p> <p>Cilj IPARD II programa je restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog i prerađivačkog sektora, u svrhu stvaranja konkurentnih poljoprivrednih gazdinstava i prerađivačkog sektora, koji će biti spremni za ulazak u EU i korišćenje fondova EU.</p> <p><u>Prvi IPARD javni poziv za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“ raspisan je 23. februara 2018. godine.</u></p> <p>Predmet ovog javnog poziva su investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava.</p> <p>Iznos raspoloživih sredstava za Mjeru 1 za period implementacije IPARD II programa 2014-2020 iznosi 15.840.000 EUR, dok ukupan iznos raspoloživih sredstava za navedeni javni poziv iznosi 10.720.000 EUR.</p> <p>Finansijska podrška se sastoji se od 75% sredstava obezbijeđenih kroz Instrument pretpristupne podrške za ruralni razvoj Evropske unije (IPARD) i 25% nacionalnih sredstava obezbijeđenih iz budžeta Vlade Crne Gore.</p> <p>Javni poziv za mjeru 1 bio je otvoren za podnošenje zahtjeva u periodu od 1. marta do 15. maja 2018. godine. Primljeno je ukupno 389 zahtjeva za dodjelu podrške.</p>
TRENUTNI STATUS	<p>Ugovoreno je 246 zahtjeva, ukupna vrijednost ugovorenih investicija je 17,405,107.75EUR (sa PDV–om), 14,384,386.57EUR (bez PDV-a). Iznos potencijalne podrške je 9,530,474.68EUR.</p> <p>U odnosu na sektor investiranja najveći broj projekata je ugovoren iz sektora mlijeka, odnosno 132 projekata, ukupne vrijednosti 3,740,843.32EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 2,617,028.18 EUR, zatim iz sektora voća i povrća, tj. 83 projekata, ukupne vrijednosti 5,243,623.81 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 3,382,864.35 EUR, 11 projekata iz sektora mesa, ukupne vrijednosti 1,992,369.71 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,347,110.25, 8 projekata iz sektora vinogradarstva ukupne vrijednosti 730,918.55 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 463,979.16 EUR; 5 projekata iz sektora pčelarstva, ukupne vrijednosti 151,270.19 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 96,221.49 EUR; 4 projekata iz sektora proizvodnje jaja, ukupne vrijednosti 1,950,265.36 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,249,814.79; 2 projekata iz sektora maslinarstva, ukupne vrijednosti 537,394.75</p>

EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 347,065.84 EUR i 1 projekta iz sektora ribarstva, ukupne vrijednosti 37,370.88 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 26,390.62 EUR;

Trenutno je aktivno 21 ugovor, 191 ugovora je realizovano i isplaćeno, dok su 34 ugovora raskinuta.

U periodu od 01. jula 2021. godine do 31. decembra 2021. godine odobreno je 16 zahtjeva za promjenu projekta. Najčešći razlozi promjene projekta su opšti podaci, produženja roka ili promjena u dijelu investicije.

U periodu od 1. jula 2021. godine do 31. decembra 2021. godine objavljeno je 2 poziva za dostavljanje ponuda.

U periodu od 1. jula do 31 decembra, kroz Prvi javni poziv isplaćeno je 3 projekta ukupne vrijednosti investicije 1,383,558.33 EUR (s PDV-om), 1,143,436.63 EUR (bez PDV-a), a isplaćeni iznos podrške je 725,204.91E UR. Isplaćeni projekti su iz sledećih sektora: 2 iz sektora voća, povrća i ratarskih kultura i 1 iz sektora mesa.

Takođe isplaćena su tri zahtjeva za avansno plaćanje u iznosu od 260,245.27 EUR.

Drugi Javni poziv za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“ je objavljen 20. februara 2020. godine

Prijem zahtjeva za ovaj Javni poziv je bio od 24. februara do 19. maja 2020. godine, ali je prijem zahtjeva produžen za 90 dana i trajao do 19. avgusta 2020. godine.

Ukupan iznos raspoloživih sredstava za navedeni javni poziv iznosi 12.256.621,14 EUR.

U okviru Drugog IPARD poziva do danas je podnijeto ukupno 180 zahtjeva za dodjelu podrške. Ukupna vrijednost zahtijevanih investicija je 20,762,558.10 EUR (sa PDV-om), odnosno 17,183,535.24 EUR (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 11,240,463.84 EUR.

Na datum 31.12.2021. godine, ukupno je ugovoreno 118 projekata ukupne vrijednosti investicija 12,320,903.61 EUR (sa PDV-om), 10,182,483.09 EUR (bez PDV-a), uz mogući iznos podrške od 6,866,662.43 EUR.

Na datum 31.12.2021. godine, u odnosu na sektor investiranja najveći broj projekata je ugovoren iz sektora mlijeka, odnosno 61 projekata, ukupne vrijednosti 3,160,470.24 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 2,205,696.42 EUR, zatim iz sektora voća i povrća, tj. 35 projekata, ukupne vrijednosti 2,797,708.20 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,877,565.94 EUR, 10 projekata iz sektora mesa, ukupne vrijednosti 1,594,327.55 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,124,969.15 EUR, 5 projekata iz sektora vinogradarstva ukupne vrijednosti 779,916.87 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 494,301.17 EUR; 1 projekta iz sektora pčelarstva, ukupne vrijednosti 14,766.33 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 10,336.43 EUR; 3 projekta iz sektora proizvodnje jaja, ukupne vrijednosti 1,332,328.29 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 823,845.74 EUR; 2 projekat iz sektora maslinarstva, ukupne vrijednosti 593,909.97 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 317,955.94 EUR i 1 projekta iz sektora ribarstva, ukupne vrijednosti 17,130.92 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 11,991.64 EUR.

U periodu od 1. jula 2021. godine do 31. decembra 2021. godine odobreno je 51 zahtjev za promjenu projekta.

	<p>Trenutno je aktivno 87 ugovora, 13 ugovora je realizovano i plaćeno, dok su 18 ugovora raskinuto.</p> <p>U periodu od 1. jula 2021.godine do 31. decembra 2021. godine objavljeno je 37 poziv za dostavljanje ponuda.</p> <p>U periodu od 1. jula do 31. decembra, kroz Drugi javni poziv isplaćeno je 12 korisnika (jedan projekat je plaćen u junu 2021. godine). Ukupan iznos ovih investicija je 939,524.05 EUR (sa PDV-om), 793,097.98 EUR (bez PDV-a), dok je iznos isplaćene podrške 558,410.75 EUR. Isplaćeni projekti su iz sledećih sektora: 3 iz sektora voća, povrća i ratarskih kultura, 6 iz sektora mlijeka, 1 iz sektora maslinarstva, 1 iz sektora vinogradarstva i 1 iz sektora pčelarstva.</p> <p>Takođe, isplaćen je jedan zahtjev za avansno plaćanje u iznosu od 122,631.86 EUR.</p> <p><u>Treći IPARD Javni poziv za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“</u></p> <p>Treći Javni poziv za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“ je objavljen 10. novembra 2021. godine.</p> <p>Prijem zahtjeva za dodjelu podrške u okviru ovog Javnog poziva je bio od 10. novembra 2021. godine do 27. decembra 2021. godine.</p> <p>U okviru ovog poziva podnijeto je 112 zahtjeva za dodjelu podrške. Ukupna vrijednost zahtijevanih investicija je 11,851,724.63 EUR (sa PDV-om), odnosno 9,839,017.55 EUR (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 6,356,132.36 EUR. Zahtjevi za dodjelu podrške su u fazi administrativne i terenske kontrole.</p>
<p>PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI</p>	<p>Obrada aplikacija Mjera 1 Treći Javni poziv, Objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda, rješavanje po zahtjevima za promjene projekta, praćenje toka realizacije investicije.</p> <p>Priprema IV javnog poziva za Mjeru 1, Objava poziva, prijem aplikacija, obrada i ugovaranje aplikacija po IV javnom pozivu za mjeru 1.</p> <p>Rad na procedurama za IPARD III program, usklađivanje procedura sa Sektorskim sporazumom i unaprjeđenje procedura u odnosu na IPARD II.</p> <p>Praćenje realizacije aktivnih ugovora kroz izvještaj o napretku i različite izvještaje.</p> <p>Ažuriranje liste aktivnosti na svakih 6 mjeseci.</p> <p>Praćenje procedure nabavke i obrada podnijetih zahtjeva za isplatu.</p>
<p>OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2022. GODINI</p>	<p>Aktivno učešće u procesu implementacije poziva, kroz blagovremeno izdavanje dokaza koji su neophodni za apliciranje. Redovno ažuriranje registara kako bi se što kvalitetnije obavila kontrola primljenih aplikacija. Rad na izmenama pojedinih zakona, kako bi se korisnicima omogućilo ispunjavanje uslova za apliciranje po javnim pozivima za M1, prije svega se misli na dobijanje UTU-a. Objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda, rješavanje po zahtjevima za promjene projekta, praćenje toka realizacije investicije.</p> <p>Obrada podnijetih zahtjeva za isplatu i isplata korisnika.</p>

KONTAKT OSOBA	Vladislav Bojović , v.d. generalnog direktora Direktorata za plaćanja (e-mail: vladislav.bojovic@mpsv.gov.me , tel: 020-672-007)
----------------------	---

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja u Crnoj Gori u okviru IPARD II - 2014-2020 (IPARD II)-MJERA 3
OPIS PROJEKTA	<p>Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD II 2014-2020 (IPARD II program) predstavlja jedan od preduslova za korišćenje evropskih pretpristupnih sredstava kroz IPA II – oblast politike poljoprivrede i ruralnog razvoja. Kroz sprovođenje IPARD II programa crnogorskim poljoprivrednicima biće dostupno ukupno 51.816.473 EUR bespovratnih sredstava, od čega EU sredstva čine 39.000.000 EUR, a nacionalno kofinansiranje iznosi 12.816.473 EUR. Uz doprinos korisnika, sprovođenjem IPARD II programa biće investirano oko 86 miliona EUR u crnogorsku poljoprivredu. Finansijska podrška sastoji se od 75% sredstava obezbijeđenih kroz Instrument pretpristupne pomoći za ruralni razvoj Evropske unije (IPARD), shodno Finansijskom sporazumu za IPARD II 2014-2020 i 25% nacionalnih sredstava obezbijeđenih iz budžeta Vlade Crne Gore.</p> <p>Cilj IPARD II programa je restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog i prerađivačkog sektora, u svrhu stvaranja konkurentnih poljoprivrednih gazdinstava i prerađivačkog sektora, koji će biti spremni za ulazak u EU i korišćenje fondova EU.</p> <p>Dana 13.04.2018. godine, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Direktorat za plaćanja, objavilo je Prvi Javni poziv za dodjelu sredstava finansijske podrške za Mjeru 3 „Investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda“ Programa razvoja poljoprivrede i ruralnih područja Crne Gore u okviru IPARD-a II 2014–2020.</p> <p>Finansijska podrška za ovaj javni poziv sastoji se od 75% sredstava obezbijeđenih kroz Instrument pretpristupne podrške za ruralni razvoj Evropske unije (IPARD), shodno Finansijskom sporazumu za IPARD II 2014-2020 i 25% nacionalnih sredstava obezbijeđenih iz budžeta Vlade Crne Gore.</p> <p>Predmet ovog javnog poziva su investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda. Sredstva podrške za sprovođenje ove mjere mogu se dodijeliti za investicije čija ukupna vrijednost prihvatljivih troškova iznosi od 40.000€ do 1,500,000.00 €.</p> <p>Prvi Javni poziv za Mjeru 3 bio je otvoren za podnošenje zahtjeva u periodu od 16. maja do 16. jula 2018. godine.</p> <p>Primljeno je ukupno 45 zahtjeva za dodjelu podrške.</p>
TREKUTNI STATUS	Ugovoreno je 20 zahtjeva, ukupna vrijednost ugovorenih investicija je 11,856,771.70 EUR (sa PDV–om), 9,798,984.88 EUR (bez PDV-a). Iznos potencijalne podrške je 4,902,231.12 EUR.

U odnosu na sektor investiranja najveći broj projekata je ugovoren iz sektora mesa, odnosno 8 projekata, ukupne vrijednosti 5,659,971.09 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 2,830,434.98 EUR, zatim iz vinogradarstva, tj. 6 projekata, ukupne vrijednosti 2,533,447,26 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,267,633.42 EUR, 3 projekta iz sektora mlijeka, ukupne vrijednosti 1,334,090.27 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 668,424.59 EUR, dok su iz sektora voća i povrća 3 projekat ukupne vrijednosti 271,476.26 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 135,738.13 EUR.

Trenutno je aktivno 5 ugovora, 8 ugovora je realizovano i isplaćeno, dok su 7 ugovora raskinuta.

U periodu od 1. jula 2021. godine do 31. decembra 2021. godine odobreno je 3 zahtjeva za promjenu projekta. Najčešći razlozi promjene projekta su opšti podaci, produženje roka ili promjena u dijelu investicije.

U periodu od 1. jula 2021. godine do 31. decembra 2021. godine nije bilo objavljenih poziva za dostavljanje ponuda.

U periodu od 1. jula do 31. decembra, kroz Prvi javni poziv, isplaćen je 1 projekat. Ukupan iznos ove investicije je 441,512.55 EUR (sa PDV-om), 364,886.41 EUR (bez PDV-a), dok je ukupan iznos podrške 182,443.20 EUR. Ovaj projekat je iz sektora mesa.

Takođe, isplaćen je jedan zahtjev za avansno plaćenje u iznosu od 33,734.33 EUR.

Drugi Javni poziv za Mjeru 3 bio je otvoren za podnošenje zahtjeva u periodu od 4. septembra do 20. decembra 2019. godine.

U okviru Drugog IPARD poziva ukupno je podnijeto 52 zahtjeva za dodjelu podrške. Ukupna vrijednost traženih investicija je 38,846,277.46 EUR (sa PDV-om), odnosno 32,104,361.54 EUR (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 16,052,180.77 EUR.

Ukupno je ugovoreno 26 projekata ukupne vrijednosti investicija 18,240,755.25 EUR (sa PDV-om), 15,075,004.34 EUR (bez PDV-a), uz mogući iznos podrške od 7,603,484.39 EUR.

U odnosu na sektor investiranja najveći broj projekata je ugovoren iz sektora voća i povrća, odnosno 11 projekata, ukupne vrijednosti 5,702,821.96 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 2,852,810.99 EUR, 9 projekata ukupne vrijednosti 6,085,271.29 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 3,107,217.83 EUR, zatim iz sektora mlijeka, tj. 3 projekata, ukupne vrijednosti 648,739.77 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 324,369.90 EUR, 2 projekta iz sektora vina, ukupne vrijednosti 2,359,866.04 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,179,933.02, dok su iz sektora maslinarstva 1 projekat ukupne vrijednosti 278,305.29 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 139,152.65 EUR.

U periodu od 1. januara 2021.godine do 30. juna 2021. godine objavljeno je 21 poziv za dostavljanje ponuda

Trenutno je aktivno 18 ugovora, 4 ugovora je realizovano i isplaćeno, dok su 4 ugovora raskinuta.

U periodu od 1. jula 2021. godine do 31. decembra 2021. godine odobreno je 20 zahtjeva za promjenu projekta. Najčešći razlozi promjene projekta su opšti podaci, produženje roka ili promjena u dijelu investicije.

U periodu od 1. jula 2021.godine do 31. decembra 2021. godine objavljeno je 29 poziv za dostavljanje ponuda.

	<p>Kroz Drugi javni poziv, u periodu od 01. jula do 31. decembra 2021. godine, isplaćen je jedan projekat. Ukupan iznos ove investicije je 1,657,600.78 EUR (sa PDV-om), 1,369,918.00 EUR (bez PDV-a), dok je iznos isplaćene podrške 705,179.00 EUR. Ovaj zahtjev je iz sektora prerade mesa.</p> <p>Takođe, isplaćeno je 6 zahtjeva za avansno plaćanje u iznosu od 592,370.65 EUR.</p> <p><u>Treći IPARD Javni poziv za Mjeru 3 „Investicije u fizički kapital za preradu i marketnig poljoprivrednih i ribljih proizvoda“</u></p> <p>Treći Javni poziv za Mjeru 3 „Investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda“ je objavljen 15. decembra 2020. godine.</p> <p>Prijem zahtjeva za dodjelu podrške za ovaj Javni poziv je bio od 15. decembra do 15. marta 2021. godine, ali je prijem zahtjeva produžen do 15. aprila 2021. godine.</p> <p>U okviru Trećeg IPARD poziva do 20. aprila 2021. godine podnijeto je 37 zahtjeva za dodjelu podrške. Dostavljen je jedan zahtjev bez podataka, tako da će informacije u nastavku biti date za 36 zahtjeva. Ukupna vrijednost traženih investicija je 27,739,788.91 EUR (sa PDV-om), odnosno 22,925,445.38 EUR (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 11,462,722.69 EUR.</p> <p>U periodu od 1. jula 2021. godine do 31. decembra 2021. godine ugovoreno je 19 projekata ukupne vrijednosti investicija 10,734,108.42 EUR (sa PDV-om), 8,871,163.98EUR (bez PDV-a), uz mogući iznos podrške od 4,447,823.17 EUR.</p> <p>U odnosu na sektor investiranja najveći broj projekata je ugovoren iz sektora voća i povrća, odnosno 8 projekata, ukupne vrijednosti 3,061,823.68 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,531,148.00 EUR, 5 projekata iz sektora vina, projekata ukupne vrijednosti 2,158,435.72 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,079,217.87 EUR, zatim iz sektora mesa, tj. 5 projekata, ukupne vrijednosti 1,903,050.03 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 1,110,807.79 EUR, 1 projekta iz sektora mlijeka, ukupne vrijednosti 1,430,049.02 EUR (bez PDV-a), tj. iznos podrške je 726,649.51 EUR.</p> <p>U periodu od 1. jula 2021. godine do 31. decembra 2021. godine objavljeno je 11 poziva za dostavljanje ponuda.</p> <p>Kroz Treći javni poziv, u periodu od 01. jula do 31. decembra 2021. godine, isplaćen je jedan projekat. Ukupan iznos ove investicije je 82,271.10 EUR (sa PDV-om), 67,992.64 EUR (bez PDV-a), dok je iznos isplaćene podrške 33,996.32 EUR. Ovaj zahtjev je iz sektora prerade mesa.</p> <p>Takođe, isplaćen je jedan zahtjev za avansno plaćanje u iznosu od 249,692.44 EUR.</p>
<p>PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI</p>	<p>Obrada i ugovaranje preostalih aplikacija iz Mjere 3 Treći Javni poziv, objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda, rješavanje po zahtjevima za promjene projekta, praćenje toka realizacije investicije.</p> <p>Priprema IV javnog poziva za Mjeru 3, objava poziva, prijem aplikacija, obrada i ugovaranje aplikacija po IV javnom pozivu za mjeru 3.</p> <p>Rad na procedurama za IPARD III program, usklađivanje procedura sa Sektorskim sporazumom i unapređenje procedura u odnosu na IPARD II.</p>

	<p>Praćenje realizacije aktivnih ugovora kroz izvještaj o napretku i različite izvještaje.</p> <p>Ažuriranje liste aktivnosti na svakih 6 mjeseci.</p> <p>Praćenje procedure nabavke i obrada podnijetih zahtjeva za isplatu.</p>
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2022. GODINI	<p>Aktivno učešće u procesu implementacije poziva, kroz blagovremeno izdavanje dokaza koji su neophodni za apliciranje. Redovno ažuriranje registara, kako bi se što kvalitetnije obavila kontrola primljenih aplikacija. Rad na izmenama pojedinih zakona, kako bi se korisnicima omogućilo ispunjavanje uslova za apliciranje po javnim pozivima za M3, prije svega se misli na dobijanje UTU-a. Objavljivanja poziva za dostavljanje ponuda, rješavanje po zahtjevima za promjene projekta, praćenje toka realizacije investicije.</p> <p>Obrada podnijetih zahtjeva za isplatu i isplata korisnika.</p>
KONTAKT OSOBA	Vladislav Bojović , v.d. generalnog direktora Direktorata za plaćanja (e-mail: vladislav.bojovic@mpsv.gov.me , tel: 020-672-007)
NAZIV/CILJ PROJEKTA	Program razvoja poljoprivrede i ruralnih područja u Crnoj Gori u okviru IPARD II - 2014-2020 (IPARD II)-MJERA 7 Diverzifikacija gazdinstava i razvoj poslovanja", podmjera 7.1 "Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma"
OPIS PROJEKTA	<p>Prvi Javni poziv za Mjeru 7 „Diverzifikacija gazdinstava i razvoj poslovanja", podmjera 7.1 "Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma", je objavljen 23. juna 2021. godine.</p> <p>Prijem zahtjeva za dodjelu podrške za ovaj Javni poziv je bio od 23. juna do 31. avgusta 2021. godine, ali je prijem zahtjeva produžen do 30. septembra 2021. godine.</p> <p>U okviru Prvog Javnog poziva podnijeto je 102 zahtjeva za dodjelu podrške. Ukupna vrijednost traženih investicija za 97 aplikacija je 11,559,764.45 EUR (sa PDV-om), odnosno 9,553,524.33 EUR (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 6,209,790.81 EUR. Za 5 aplikacija ne postoji informacija o traženim iznosima investicija, jer isti nijesu navedeni u Zahtjevu za dodjelu podrške i dostavljenoj dokumentaciji.</p> <p>Kroz ovaj Javni poziv, na raspolaganju je 6,080,000.00 EUR bespovratnih sredstava podrške. Do 31. decembra 2021. godine odrađena je kontrola kompletnosti pristiglih aplikacija i poslato je 61 Obavještenje o dopuni dokumentacije, dok su preostale aplikacije, njih 41, odbijene zbog neispunjavanja uslova po Javnom pozivu.</p>
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI	<p>Kontrola prihvatljivosti aplikacija koje budu kompletne nakon dostavljanja dopune dokumentacije i priprema kalkulacija i ugovora.</p> <p>Sklapanje memoranduma o saradnji sa Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kako bi se ojačala saradnja, a sve u cilju prižanja što boljih informacija korisnicima i veće uspješnosti poziva. Izrada vodiča za korisnike, kako bi se korisnicima približili kriterijumi javnog poziva i</p>

	uslovi za registraciju objekata u skladu sa Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2022. GODINI	<p>Za Mjeru 7 „Diverzifikacija gazdinstva i razvoj poslovanja“, podmjera 7.1 „Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma“ je dobijena uslovna akreditacija od strane Evropske komisije. Ovo znači da je Crna Gora dobila mogućnost da raspiše Prvi Javni poziv za Mjeru 7, uz jasno definisan akcioni plan u cilju ispunjavanja kriterijuma koji bi doveli do potpune akreditacije pomenute Mjere.</p> <p>U okviru Akcionog plana, prenesen je kriterijum iz Finansijskog sporazuma koji je potpisala Vlada Crne Gore sa Evropskom komisijom, a koji se odnosi na angažovanje zaposlenih na dugoročnoj osnovi i zamjenu kratkoročnih dugoročnim ugovorima, obezbjeđujući stalno osoblje u IPARD agenciji i Upravljačkom tijelu. NAO je u obavezi da izvještava na kvartalnom nivou o procesu implementacije, počevši od oktobra 2020. godine.</p> <p>Uslovi akreditacije još uvijek nijesu ispunjeni i blokirano je potpisivanje ugovora sa korisnicima. Takođe, u skladu sa akcionim planom za sprječavanje gubitka EU sredstava (n+4), rok za implementaciju poziva (ugovaranje) je kraj aprila 2022. godine. Neispunjavanje ovog roka imaće za posljedicu gubitak sredstava iz budžetske IPARD 2018. godine.</p> <p>Dalje, plaćanja projekata kroz IPARD II program, u skladu sa pravilom n+4, vršiće se do kraja 2023. godine, što znači da se svakim prolongiranjem dobijanja potpune akreditacije za Mjeru 7, smanjuje mogućnost realizacije investicija i korisnicima skraćuje rok za realizaciju istih.</p> <p>Takođe, po akcionom planu za n+4 je planirano raspisivanje novog poziva za Mjeru 7 i interesovanje je veliko, ali ukoliko se što prije ne dobije potpuna akreditacija Mjere, Direktorat za plaćanja neće moći da raspiše novi poziv.</p> <p>Nedobijanje potpune akreditacije pomenute Mjere povlači za sobom i određene aktivnosti u procesu akreditacije Mjere kroz IPARD III program. Naime, ako Crna Gora ne akredituje na vrijeme Mjeru 7 kroz IPARD II program, kad se otpočne s implementacijom IPARD III programa, crnogorske institucije će morati opet da kandiduju za akreditaciju navedenu mjeru, tj. upravljačka i operativna struktura moraće da prođu kroz dug proces komunikacije s Evropskom komisijom, gdje postoji procedura i obrasci koje je nužno ispuniti da bi dobili pravo da se ova mjera implementira.</p> <p>Takođe, trebalo bi raditi na otklanjanju problema dobijanja UTU za izgradnju seoskih domaćinstava iz razloga što se ista ne mogu graditi na poljoprivrednom zemljištu, jer pomenuti objekti nijesu okarakterisani kao poljoprivredni već stambeni objekti. Takođe, nijesu ni objekti od opšteg interesa, tako da nijesu prepoznati Zakonom o urbanizmu i prostornom planiranju.</p> <p>Dotatno, trebalo bi definisati jasne granice, tj. donijeti jasne odluke koji djelovi Crne Gore spadaju u ruralna područja, a koji pripadaju urbanim područjima. Preciznija definicija i podjela navedenih područja omogućila bi bolje programiranje navedene mjere kroz IPARD III program i moglo bi se dozvoliti i poljoprivrenim proizvođačima koji su ispod 600mnv da konkurišu za Mjeru 7 „Diverzifikacija gazdinstva i razvoj poslovanja“, podmjera 7.1 „Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma“, pod uslovom da su investicije koje se realizuju nalaze u ruralnom području.</p>
KONTAKT OSOBA	Vladislav Bojović , v.d. generalnog direktora Direktorata za plaćanja (e-mail: vladislav.bojovic@mpsv.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Projekat stvaranja klastera i transformacije ruralnih područja (RCTP) – IFAD
OPIS PROJEKTA	<p>Osnovni cilj RCTP projekta je da doprinese transformaciji manjih poljoprivrednih proizvođača na sjeveru Crne Gore, omogućavajući im da postanu komercijalno konkurentniji i otporniji na klimatske promjene. To će se postići poboljšanjem i povećanjem ekonomskih mogućnosti zasnovanih na konkurentskim farmama i agrobiznisima koji su povezani i integrisani u profitabilne lance vrijednosti (VC).</p> <p>Strategija je usmjerena na tri transformaciona i komplementarna ishoda. Prvi ishod će imati za cilj kritičku podršku razvoju agrobiznisa, kroz inkluzivnu platformu za više zainteresovanih strana (MSP) u visoko-potencijalnim lancima vrijednosti i agregaciju za postizanje ekonomije obima za poslovne transakcije. Drugi ishod će imati za cilj poboljšanje povezanosti malih domaćinstava, te njihovo snabdijevanje vodom i putnom infrastrukturom, uz pomoć pametnih i klimatski otpornih infrastrukturnih rješenja. Treći ishod će imati za cilj prikupljanje znanja i informacija zasnovanih na procesima monitoringa i evaluacije (M&E) kako bi se omogućilo povećanje nivoa znanja i generisanje informacija koje mogu informisati Vladu Crne Gore i IFAD o izazovima koji predstoje.</p> <p>Projekat se sprovodi u sedam crnogorskih opština: Nikšić, Šavnik, Žabljak, Petnjica, Berane, Bijelo Polje i Mojkovac. Ovim projektom se razvijaju klasteri lanaca vrijednosti u četiri oblasti proizvodnje: sjemenski krompir, maline i drugo bobičasto voće, meso (tov ovaca, koza i goveda) i mliječni proizvodi.</p> <p>Projekat ima dvije bitne komponente: 1) Komponenta 1- kreiranje klastera lanaca vrijednosti u cilju održive i otporne ruralne transformacije i 2) Komponenta 2- Investicije u razvoj ruralne infrastrukture (putevi i vode) u cilju razvoja klastera.</p>
TREKUTNI STATUS	<p>U periodu jul- decembar 2021. godine realizovane su sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ukupan broj održanih radionica senzibilizacije u ovom periodu je 34, sa 454 korisnika. Ukupno za 2021. 43 radionice sa 503 korisnika. - Ukupno 21 sastanak MSM sastanak - Održano ukupno 3 BSF treninga na kojima je prisustvovalo 17 učesnika - Dobavljači ulaznih podataka dali su informacije o upotrebi, održavanju, servisu, garanciji direktno na 80 korisnika javnog poziva RCTP. S obzirom na to da nakon obuke, 3 odrasle osobe u domaćinstvu dijele ovo znanje u cilju održavanja mehanizacije, indirektno je obuku prošlo 240 lica. - Podršku centara za otkup mlijeka dobilo je 26 proizvođača, proizvođača koji dovoze mlijeko u dva centra u Banjanima, Nikšiću i Polju, Mojkovac. Proizvođači su izgradili svoje kapacitete na poboljšanju kvaliteta mlijeka, pristupu subvencijama, kvalitetnijoj rasi u mlečnim proizvodima, vrsti dohrane za upotrebu, opremi za obezbjeđivanje visokog kvaliteta mlijeka. - Ukupno 17 učesnika je prošlo različite vrste obuka kroz GFP aktivnosti. - Ukupno 198 ljudi je dobilo dodatne informacije direktno u RCTP kancelarijama i kancelarijama ABC (ukupno 331 za 2021.). - Javni poziv za komponentu 1 objavljen 15. jula 2021. godine i završen 5. avgusta 2021. godine. Indikator/mjera uspješnosti: Primljene su ukupno 162 prijave, od kojih su 153 odobrene, 144 isplaćene, 9 povučene i 9 odbijene prijave. - Ukupan broj održanih B2B sastanaka 67 u ovom periodu i ukupno 84 u 2021. - Ženski proizvođači iz RCTP klastera posjetile su Poljoprivredni sajam u Petnjici i ženske proizvođače iz Petnjice i razgovarale o različitim tradicionalnim pristupima poljoprivredne proizvodnje

	<ul style="list-style-type: none"> - RCTP je pokrenuo Javni poziv za komponentu 2 čim je odobren Nacionalni agrobudžet. Trajao je, kao i obično, 21 dan i završio se 5. avgusta 2021. RCTP je primio ukupno 80 prijava, od čega 72 za putnu infrastrukturu i 8 za vodnu infrastrukturu. Proces odabira aplikacija je: (i) administrativna kontrola, (ii) kontrola na terenu i (iii) sistem objektivnog rangiranja zasnovan na RCTP formuli uključujući internu stopu prinosa koju vrši konsultant za studije izvodljivosti. - Nakon što je RCTP uradio administrativnu i terensku kontrolu, došlo je vreme da se urade studije izvodljivosti za sve aplikacije koje su prošle prva dva skrininga. Odabran je konsultant i urađene studije izvodljivosti na osnovu kojih je napravljena rang-tabela ORS. - Tabela rangiranja ORS-a sa predviđanjima finansiranja i rezultatima administrativne i terenske kontrole predstavljena je UOP-u, koji je odobrio izgradnju 7 vodotoka i 18,2km puteva. IFAD je dao N.O. na predloženom stolu. - Nakon što je odobrenje rang liste odobreno, PCU je bio potreban konsultant za nadzor za odobrene aplikacije. Raspisana su dva Javna poziva, jedan za putnu infrastrukturu i jedan za vodnu infrastrukturu. Odabran je konsultant za nadzor za oba. - Nakon što je lista aplikacija odobrena, PCU je zatražio IFAD-ov N.O. na konkursnoj dokumentaciji za Građevinska preduzeća. Nakon što je dobio IFAD-ov N.O., PCU je objavio Javni poziv za građevinske kompanije.
<p>PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izbor izvođača radova za putnu i vodovodnu infrastrukturu odobrenu u 2021.godini - Dizajn novog projekta- GORA projekta. - Raspisivanje Javnog poziva za Komponentu 1 - Raspisivanje Javnog poziva za Komponentu 2 - Administrativna i terenska kontrola Komponente 1 i odluka Nezavisnog investicionog odbora i IFAD-a o prihvatljivosti aplikacija za Komponentu 1 - Administrativna i terenska kontrola, izrada Studije izvodljivosti, Odluka Upravnog odbora projekta i IFAD-a o prihvatljivosti aplikacija za Komponentu 2 - Raspisivanje Javnog poziva za izbor konsultanta za izradu Studije izvodljivosti - Raspisivanje Javnog poziva za nadzor građevinskih radova - Raspisivanje Javnog poziva za izvođače građevinskih radova - Isplata podrške poljoprivrednim proizvođačima kroz Komponentu 1; - Isplata planiranih sredstava za Komponentu 2. - Polugodišnji izvještaj o napretku; - Kvartalni finansijski izvještaji; - Izrade proizvoda znanja i iskustva; - Izbor eksternog revizora projekta; - Učešće u Nadzornoj misiji IFAD-a u septembru 2022. Godine
<p>OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2022. GODINI</p>	<p>Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i eksterni članovi RCTP tima imaju obavezu sprovođenja svih planiranih aktivnosti projekta.</p>

KONTAKT OSOBA

Jovanović Igor- koordinator RCTP projekta (e-mail: jgornk@gmail.com, tel: +382 67 700 636)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Drugi projekat institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrednog sektora u Crnoj Gori (MIDAS 2)
OPIS PROJEKTA	<p>Ugovor za Drugi Projekat Institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrede MIDAS 2 je potpisan 8. marta 2018. između Ministarstva finansija i Svjetske banke. Implementator projekta je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.</p> <p>Inicijalno, predviđeno je da projekat traje do 30. juna 2023. Međutim, u decembru 2021. godine zvanično je zatraženo produženje trajanja projekta do 30. juna 2025. kako bi se u tom periodu, između ostalog, uspostavio i izgradio sistem neškodljivog uklanjanja nus proizvoda životinjskog porijekla, na lokacija „Čelinska kosa“, opština Bijelo Polje.</p> <p>Vrijednost projekta je 30 miliona EUR.</p> <p>Projekat je planiran na osnovu dobrog iskustva koje je ostvareno MIDAS (1) projektom, koji je implementiran od strane MPŠV i Svjetske banke u periodu od 2009. do 2016. godine, kao i IPARD like projektima (1 i 2) koji su se implementirali poslednjih godina, tačnije IPARD like 2 je završen 30. septembra 2019. godine.</p> <p>Razvojni cilj Projekta je da se poboljša pružanje vladine podrške poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na način koji je usklađen sa EU pristupnim zahtjevima.</p> <p>Projekat je sastavljen od 3 razvojne komponente:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jačanje programa MPRR-a za poljoprivredu, ruralni razvoj i ribarstvo, 2. Podrška ispunjenju mjerila za zatvaranje poglavlja 12 o Bezbjednosti hrane, veterinarskoj i fitosanitarnoj politici, 3. Modernizacija sektora ribarstva.
TREKUTNI STATUS	<p>Kada je u pitanju direktna podrška, u 2021. godini su podržane obradive površine – oranice, uz primjenu SIZEP-a i nadograđene Grafičke interfejs aplikacije (za koju je u toku druga nadogradnja, takođe podržana u okviru Projekta). U okviru ovog poziva za direktna plaćanja, podržano je 1782 korisnika, kojima je isplaćeno 998.901,53 €.</p> <p>U prethodnoj godini, objavljena su još dva programa za bespovratnu grant podršku, a to su podrška sektoru ribarstva za nabavku novih ribolovnih plovila, kao i podrška investicijama u preradi za male proizvođače. Operativni priručnici za oba programa su pripremljeni, materijali odštampani, informativne radionice održane. Oba poziva su objavljena u julu 2021.</p> <p>Za nabavku novih ribolovnih plovila odobreno je svih 20 aplikacija koje je Direktor za ribarstvo primio kao zahtjeve za podršku. Ukupna vrijednost investicija je 3.000.418,43 €, dok je maksimalan iznos bespovratne podrške u iznosu od 80% od investicije 2.996.496,00 €.</p> <p>Kada je u pitanju podrška investicijama u preradi na gazdinstvima, MPŠV je primilo ukupno 116 zahtjeva za podršku, dok je 70 odobreno, ukupne vrijednosti 489.492,49 €, dok je maksimalan iznos bespovratne podrške u iznosu od 80% od investicije 391.593,99 €.</p> <p>Tokom 2021. godine, MPŠV je, uz saglasnost Svjetske banke, donijelo odluku o uspostavljanju još dvije regionalne kancelarije, u Beranama i Pljevljima. Izrada glavnog projekta za kancelariju u Beranama je u fazi ugovaranja.</p>

	<p>Pored grant podrške u prethodnoj godini, u okviru Komponente 1 se realizovalo / u toku je realizacija još značajnih aktivnosti kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nakon uspješno završenog konsultantskog angažmana za Procjenu svih registara u okviru MPŠV i njihova harmonizacija, gdje je data detaljna tehnička specifikacija za nabavku i softverska rješenja, u toku je usaglašavanje tenderskog dokumenta između MPŠV i Svjetske banke; - Priprema tenderskog dokumenta za novi digitalni orto foto snimak, koji će zamijeniti prethodni; - Urađene su nove Sektorske studije za potrebe pripreme Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja 2022-2028 – za koju je konsultantski angažman u toku, kao i za potrebe IPARD III Programa 2021-2027 – koji je pripremljen uz podršku MIDAS 2 projekta i poslat Evropskoj komisiji krajem decembra 2021. - Prethodno je završena i Ex- ante evaluacija IPARD III Programa, kao i evaluacija IPARD II Programa. - U toku je priprema Atlasa medonosnog bilja sa katastrofom pčelinjaka. - Iako je angažman za procjenu uvođenja livada i pašnjaka u okviru SIZEP-a i odabir agro-ekoloških mjera objavljen početkom 2021. godine, evaluacija i pregovori u vezi primljenih ponuda je završena krajem 2021. godine, nakon čega je i potpisan ugovor sa konsultantskom kompanijom. Angažman je u toku. <p>Pored toga, u okviru Komponente 2, a nakon uspješno završenog konsultantskog angažmana na Pripremi biznis plana za nadogradnju Fitosanitarne laboratorije na Biotehničkom fakultetu u Podgorici, izrađen je i idejni projekat koji je odobren od strane državnog arhitekta. U toku je izrada glavnog projekta. MIDAS 2 projektom će se podržati nadogradnja IV sprata i kompletno opremanje laboratorije, kao i kabineta za nastavu za potrebu BTF-a, koji će takođe biti dio IV sprata. Potpisan je i Sporazum o regulisanju međusobnih prava i obaveza za funkcionisanje buduće Nacionalne referentne fitosanitarne laboratorije.</p> <p>S obzirom da je konsultantski angažman na Pripremi biznis plana za izradu projektne dokumentacije za izgradnju postrojenja za neškodljivo uklanjanje životinjskih nus-proizvoda još jednom potvrdio potrebu za izgradnjom i uspostavljanjem ovog sistema. Pripremljena je Informacija o potrebi izgradnje ovog sistema, koja je usvojena na Vladi i kojom su se zadužile institucije da djeluju u ovom pravcu. Na osnovu toga, zatraženo je zvanično produženje Projekta i realokacija sredstava.,</p> <p>U okviru Komponente 2, u toku je još i implementacija konsultantsog angažmana u vezi sa Tehničkom podrškom jačanju Veterinarsko-informacionog sistema (VIS) – svi moduli su izrađeni i u toku je njihovo postavljanje i testiranje;</p> <p>Obezbeđivanje tehničke podrške za izradu projektne dokumentacije za ispitivanje lokacije za izgradnju Ribarske luke, RT Đeran (procjena uticaja na životnu sredinu) je u završnoj fazi, završena su sva istraživanja i dostavljeni izvještaji. S obzirom da je Agencija za zaštitu životne sredine potvrdila potrebu za izradom Elaborata o uticaju na životnu sredinu, konsultanti su pristupili njegovoj pripremi, pa se očekuje i dostavljanje Nacrta Elaborata do kraja aprila 2022. godine; u okviru Komponente 3 su još u toku tenderske procedure za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Studija tržišne politike za proizvode ribarstva i akvakulture - Strategija ribarstva sa akcionim planom 2023-2028
<p>PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI</p>	<p>Objava programa za bespovratnu podršku za sektor ribarstva i nabavku ribolovnih plovniha objekata, kao i programa za podršku preradi. Nakon primljenih zahtjeva za podršku, pristupiće se evaluaciji dokumentacije, potpisivanju ugovora sa odobrenim korisnicima, a potom se može</p>

	<p>započeti i realizacija odobrenih investicija.</p> <p>U toku je implementacija nekoliko konsultantskih angažmana, čiji nastavak je planiran i tokom 2021. godine:</p> <p>Izrada (softver) Veterinarsko –informatičnog sistema; priprema Atlasa medonosnog bilja; Sektorske studije - za Strategiju poljoprivrede i ruralnog razvoja 2021-2027 i IPARD III Program 2021-2027, izrada idejnog rešenja i projektne dokumentacije za izgradnju Nacionalne Fitosanitarne laboratorije.</p>
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2022. GODINI	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je nosilac aktivnosti u okviru ovoga projekta. Projektna jedinica funkcioniše u okviru ovoga Ministarstva.
KONTAKT OSOBA	Gorica Radulović , menadžer MIDAS 2 projekta, (e-mail: gorica.radulovic@mpsv.gov.me , tel: 020-672-007)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	DUGOROČAN ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U DRŽAVNOJ SVOJINI
OPIS PROJEKTA	<p>Pored činjenice da Crna Gora ima prilično visok stepen obradivog zemljišta po glavi stanovnika, problem predstavlja činjenica da je to obradivo zemljište podijeljeno na manje parcele (usitnjene posjede) što dodatno otežava ozbiljniju industrijsku proizvodnju u oblasti poljoprivrede. Takođe, stanje na terenu koje ne korespondira dostupnoj dokumentaciji o istom, umnogome usporava cjelokupnu proceduru davanja u zakup zemljišta. Crna Gora, kroz strategiju kooperativa i "Zakona o agro - kooperativama", teži kolektiviziranju, udruživanju proizvođača i njihove proizvodnje na usitnjenim posjedima. Sa druge strane mali broj velikih parcela moraju biti strateški opredijeljene i privedene namjeni koja će generisati povećanje poljoprivredne proizvodnje namijenjene domaćoj potrošnji i izvozu što će direktno uticati na smanjenje spoljnotrgovinskog deficita. Zasijane površine predstavljaju osnovu za kreiranje sredstava koje će Crna Gora ubuduće crpiti iz fondova Evropske Unije, što, pored rasta proizvodnje, smanjenja uvoza kroz zadovoljenje sopstevnih proizvoda i izvoz predstavlja jedan od glavnih ciljeva poljoprivredne politike.</p>
TRENTNI STATUS	- U fazi pripreme su predlozi za davanje u zakup zemljišta na teritoriji opštine Kotor, Ulcinj, Nikšić, Kolašin
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI	- Objava Javnih poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini i sprovođenje aukcijskih/tenderskih procedura.

OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2022. GODINI	<p>Komisija za valorizaciju zemljišta u državnoj svojini, formirana u februaru 2022. godine – efikasno sprovođenje procedure u cilju realizacije zahtjeva za davanje u zakup zemljišta u državnoj svojini.</p> <p>Uprava za katastar i državnu imovinu – ažuriranje podataka u katastru i faktičkog stanja na terenu u cilju dobijanja precizne informacije o površini poljoprivrednog i obradivog zemljišta u državnoj svojini.</p> <p>Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - unapređenje evidencije poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini</p>
KONTAKT OSOBA	<p>Nataša Božović, Samostalna savjetnica za poljoprivredno zemljište (e-mail: natasa.bozovic@mpsv.gov.me; tel: 020-482-134).</p>

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Program Sava – Drina Koridor – Regulacija rijeka Grnčar i Lim u cilju zaštite od poplava
OPIS PROJEKTA	<p>Program Sava-Drina Koridor predstavlja jednu od najvećih inicijativa Svjetske banke u oblasti upravljanja vodama, ukupne predviđene vrijednosti 330 miliona eura, sa akcentom na infrastrukturni razvoj i zaštitu od poplava. Program uključuje sve države u slivovima rijeka Save i Drine i ima tri komponente na regionalnom nivou.</p> <p>Ugovor o finansiranju je potpisan u oktobru 2020. godine između Ministarstva Finansija i Svjetske banke u vrijednosti od 15 miliona eura za dvije pod-komponente koje se tiču Crne Gore, i to 2.2. Integrisani razvoj sliva donjeg Lima i 3.2. Institucionalno jačanje upravljanja projektima. Implementator projekta je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.</p> <p>Projekat će se implementirati kroz dvije faze i to: prva od 2020. do 2026. godine, i druga od 2023. do 2030. godine. Projektom za Crnu Goru je predviđena izgradnja multifunkcionalnih nasipa dužine 10 kilometara na rijekama Grnčar i Lim u opštinama Gusinje, Plav, Bijelo Polje i Berane, čime će se stvoriti preduslovi za razvoj drugih djelatnosti i završetak implementacije drugih kapitalnih projekata. Projekat dodatno predviđa izgradnju sistema navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta u opštinama u slivu Drine, kao i poboljšanju vodosnabdijevanja.</p> <p>Direktni korisnici projekta su opštine (Gusinje, Plav, Bijelo Polje i Berane) a kao institucionalni korisnik prepoznata je nadležna institucija za upravljanje vodnim resursima u Crnoj Gori - Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Uprava za vode.</p>
TREKUTNI STATUS	<p>U toku su pripremne aktivnosti za implementaciju projekta, što podrazumijeva formiranje tima Projektne implementacione jedinice koja se do decembra 2021. godine sastoji od sledećih pozicija: koordinator projekta, projektni menadžer, asistent koordinatora, službenik za monitoring i evaluaciju projekta, građevinski inženjer, kao i eksterni konsultant za socijalna pitanja i zaštitu životne sredine.</p> <p>Pored toga, aktivnosti su bazirane na pripremi Projektnog operativnog priručnika, formiranju Plana nabavki kao i aktivnostima za realizaciju angažovanja konsultanta za izradu Akcionog plana raseljavanja (priprema i oglašavanje projektnog zadatka, evaluacija ponuda i odabir konsultanta).</p>

PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI	<ul style="list-style-type: none"> • Angažovanje konsultanta i izrada Akcionih planova raseljavanja za pet lokacija u opštinama: Berane, Bijelo Polje, Plav i Gusinje. • Angažovanje konsultanta za nadzor nad građevinskim radovima na Limu i Grnčaru. • Angažovanje izvođača i početak radova na izgradnji obaloutvrda na Limu u opštinama Berane i Bijelo Polje.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2022. GODINI	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Projektna implementaciona jedinica su zaduženi za implementaciju ovoga projekta.
KONTAKT OSOBA	Željko Furtula, generalni direktor Direktorata za vodoprivredu (e-mail: zeljko.furtula@mpsv.gov.me , tel: 020-482-108)

NAZIV/CILJ PROJEKTA	Klimatski otporno integralno upravljanje rizicima od poplava u slivu rijeke Drim na Zapadnom Balkanu (regulacija rijeka Bojane i Gračanice)
OPIS PROJEKTA	<p>Regionalni projekat „Klimatski otporno integralno upravljanje rizicima od poplava u slivu rijeke Drim na Zapadno Balkanu“, koji se finansira od strane Adaptacionog fonda, obuhvata sve neophodne aktivnosti koje je potrebno sprovesti u zemljama sliva rijeke Drim u cilju zaštite od poplava i povećanja otpornosti na klimatske promjene.</p> <p>Ukupna vrijednost projekta je US \$ 9.150.000, od čega će za Crnu Goru biti izdvojeno US \$ 2.300.000.</p> <p>Projekat implementira Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u saradnji sa UNDP-jem.</p>
TRENTNI STATUS	U toku je implementacija projekta.
PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2022. GODINI	Finalizacija Glavnog projekta za izgradnju i rekonstrukciju nasipa na rijeci Bojani u Crnoj Gori.
OBAVEZE DRŽAVNIH ORGANA U 2022. GODINI	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u saradnji sa UNDP treba da pribavi svu neophodnu dokumentaciju i dozvole za izvođenje radova na rijeci Bojani u komunikaciji sa R. Albanijom, jer se radi o prekograničnom vodotoku. Očekivano je da izvođenje radova bude od 2023. godine.
KONTAKT OSOBA	Željko Furtula, generalni direktor Direktorata za vodoprivredu (e-mail: zeljko.furtula@mpsv.gov.me , tel: 020-482-108)

